

Програма № Наименование	С-1 Общинско управление на околната среда	
Целева група	Политици, кметове и общински съветници	С
Други целеви групи	Еколози Общински служители на ръководни длъжности, служители в администрацията и експерти Технически персонал и управители на комунални дружества в екологичния сектор НПО и частния сектор	
Общи цели	Да повиши капацитета на местно ниво за подготовка, изпълнение и мониторинг на екологични инвестиционни програми	
Конкретни цели	Конкретните цели на програмата са да информира и обучи участниците по следните теми: <ul style="list-style-type: none"> • Управление на отпадъците; • Управлението на водите; • Енергийна ефективност; • Възможности за финансиране. 	
Резултати	Участниците ще могат: <ul style="list-style-type: none"> • Да оценяват съответните технологии за инвестиционни проекти като част от Общинската програма за опазване на околната среда (ОПООС); • Да избират и прилагат най-подходящото управление на своите общини; • На теория и практика да подготвят инвестиционни проекти; • Да разработват планове за устойчиво развитие. 	
Съдържание Дейности Курсове	Курс С 1.1 Регионално управление на общинските твърди отпадъци Целите на курса са: Да предоставят информация и инструменти за устойчиво развитие на околната среда в общината <ul style="list-style-type: none"> • Да предостави на участниците инструмент за разработване на план за управление на общинските твърди отпадъци; • Да предостави на участниците инструмент за създаването на „Междубщинско управление на твърди отпадъци” Съдържанието на курса е: <ul style="list-style-type: none"> • Изграждане на нови депа; 	

Център за екологично обучение, консултации и информация - Сливен
Фиш за обучителен курс

	<ul style="list-style-type: none"> • Представяне на действащото законодателство в тази сфера; • <i>Дискусия и работа по групи</i>: Опитът на участниците и добри практики; • Интегрирано управление на отпадъците; • Трите важни аспекта на това интегрирано управление на отпадъците са:<ul style="list-style-type: none"> - намаляване; - разделно събиране; - рециклиране; • Примери за интегрирано управление на отпадъците; • Инсталации и оборудване за управление на твърдите отпадъци; • Преса за пакетирание на бали, компресиране, сепаратори; • Инсинерация на твърдите отпадъци; • Няма инсинератори в България, но това е добра практика в много европейски страни; • „Междубщинско управление на твърди отпадъци” • Примери за структурата на междубщински компании; • Конкретен пример и инструменти за създаването на междубщинско дружество; • <i>Дискусия</i> относно възможностите за създаване на междубщински дружества между участниците в обучителния курс; • Общинска програма за опазване на околната среда; • Изисквания, съдържание на програмата; • <i>Практическо занятие</i>: Как да разработим програма за управление на отпадъците, предимствата на такава програма; • Конкретен пример за цялостна програма за управление на твърдите отпадъци. <p>Курс С 1.2 Различни начини за третиране на органичните отпадъци</p> <p>Целите на курса са:</p> <p>Да предостави на участниците достъп до добрите практики в Европа в България, както и да се приложат на практика</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да запознае участниците с различните технологии за управление на органичните отпадъци; • Да даде на участниците инструмент за вземане на решение относно най-добрата практика <p>Съдържанието на курса е:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компостиране: различни технологии с различни ползи от тях;
--	---

Център за екологично обучение, консултации и информация - Сливен
Фиш за обучителен курс

	<ul style="list-style-type: none"> • Компостиране на открита платформа /за животинските и растителни отпадъци/ - много прост и евтин начин за рециклиране на тези отпадъци. • Компостиране в затворени контейнери – две различни технологии; • Компостиране в специални контейнери – по-скъпо, но трябва по-малко работна ръка; • Компостиране в съд с форма на фуния или комин – не е много скъп метод, но отпадъците трябва да се изнасят една-две седмици и да се обръщат, така че тази технология изисква повече работна ръка, но все пак е евтина; • Това е нова технология, одобрена от Европейския съюз, което е предпоставка за кандидатстване за европейските фондове; • Технологията е изпробвана в Канада и работи много добре; • Стопанисване и изисквания към управленските способности; • Полученият компост ще се продава, така че експертът се нуждае от някои управленски способности за търговия с този продукт; • <i>Дискусия:</i> Европейски и български добри практики; • <i>Дискусия:</i> Има някои български общини /Кърджали например/, които прилагат технологията за компостиране и могат да предадат своя опит в тази сфера; • Възможности за финансиране; • Възможности по Оперативна програма „Околна среда” на българското правителство; • Производство на био-газ от органични отпадъци; • Различни технологии с различни ползи от тях; • Стопанисване и изисквания към управленските способности; • Възможности за финансиране; • <i>Дискусия и практическо занятие:</i> Обществено осъзнаване • Гражданите трябва да бъдат добре информирани за възможностите на всички тези технологии, защото ако не разбират значението им, няма да го правят. <p>Курс С 1.3 Възобновяеми енергийни източници и възможностите за общините Целите на курса са: Да могат участниците да разработват планове за използване на</p>
--	--

Център за екологично обучение, консултации и информация - Сливен
Фиш за обучителен курс

	<p>възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) в общините.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да даде на участниците инструмент за разработване на Общински план за управление на ВЕИ • Да предостави на общините възможности за извличане на ползи. <p>Съдържанието на курса е:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Производството на енергия от ВЕИ се подкрепя от българското и европейско законодателство; • Различни видове ВЕИ: енергия от вода; • Как да се намери финансиране за изграждане на нови водноелектрически централи; • Слънчева енергия; • Различни технологии и различни възможности за използване на слънчева енергия; • Слънчева енергия за отопление и топла вода в обществените сгради; • Енергия от вятър; • Има няколко географски района в България, които са подходящи за изграждане главно на средни по големина вятърни турбини; • Изследователската дейност и проектирането на такива съоръжения трябва да се извършат много внимателно поради спецификата на вятърната енергия; • Геотермална енергия; • Напълно чист и практически безплатен възобновяем енергиен източник; геотермалната енергия е най-добрата възможности за производство на отопление и топла вода за много общности, туристически центрове и промишлени обекти; • Производство на био-газ; • <i>Дискусия и работа по групи:</i> Технологии и възможности за общините; • Различни технологии и конкретни примери; • Възможности за финансиране; • Биомасата като енергиен източник; • Биомасата (включително продукти от растителен и животински произход, както и отпадъци и отпадъчни води) е потенциално най-важният ВЕИ според оценката на ЕС; • Инсталациите, използващи биомаса, са много полезни за селското стопанство и за производствени дейности, при които се отделят различни по вид биологични отпадъци; • Правилният избор на съответното оборудване дава
--	--

	<p>отлични енергийни резултати и пести пари;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Отпадъци от гори, селско стопанство и промишленост; • Стопанисване и възможности за финансиране. <p>Курс С 1.4 Общински и регионални енергийни агенции</p> <p>Целите на курса са: Да могат участниците да разработват планове за създаване на местни или регионални енергийни агенции.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да даде на участниците инструмент за създаване на общински и регионални енергийни агенции; • Да даде на участниците инструмент за предоставяне на услугите на гражданите. <p>Съдържанието на курса е:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Какво представлява енергийната агенция? • Как работи? • Дейности и услуги, предоставяни от енергийната агенция; • Описание на различните дейности като консултации и предоставяне на информация, помощ и съвети; • Подпомагане на общините при разработването на устойчива енергийна политика; • Разработване на модели за енергийно планиране и подкрепа за тяхното прилагане; • Включване на интелектуалния потенциал на столицата в разрешаването на проблемите на енергийната ефективност и прилагането на нови енергоспестяващи и екологични технологии; • Установяване и развитие на международни контакти с подобни организации в европейската общност и други страни за трансфер на ноу-хау и съвременни технологии; • Консултиране за възможностите за финансиране на обновяването на сгради чрез използване на материали за подобряване на енергийната ефективност; • Модели за създаване на енергийна агенция (София и Пловдив вече имат такива агенции); • Добри практики от общините, които вече са създали такива агенции; • Примери от Европа; • Стопанисване и възможности за финансиране; • „Междубщински енергийни агенции“; • Примери за структурата на междубщински компании; • Конкретен пример и инструменти за създаването на междубщинско дружество;
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Дискусия:</i> относно възможностите за междубщински дружества между участниците в обучителния курс. <p>Курс С 1.5 Обновяване на обществени сгради Целите на курса са: Да могат участниците да разработват планове за обновяване на обществени сгради с акцент върху рационално използване на енергия (РИЕ).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да даде на участниците инструмент за разработване на Общински план за управление на РИЕ; • Да предостави на общините възможности за извличане на ползи. <p>Съдържанието на курса е:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изчерпателна информация за наличните технологии и добри практики за обновяване на сгради и РИЕ; • Обновяване на сгради: Технологии, ползи и икономии; • Саниране на сгради за по-добра изолация и по-ниско потребление на електричество; • Общинско управление на енергията, децентрализирано снабдяване с енергия, интеграция на възобновяемите енергии; • Устойчив транспорт и мобилност; • Информация, комуникация и сътрудничество; • Методи за изчисляване, индикатори, мониторинг; • Финансови инструменти, включително съвместно изпълнение и търгуване с емисии; • Организация на администрацията: вътрешни структури и процеси; • Добри практики: Датски пример – 25 см. изолация; • <i>Дискусия и работа по групи:</i> Изчисляване на разходите за саниране, изчисляване на потреблението на енергия преди и след санирането; • Участниците ще видят разликата; те ще изчислят ползите и икономии, които ще реализират; • <i>Практическо занятие;</i> • Разработване на план за РИЕ за отопление на обществени и частни сгради; • Възможности за финансиране; • Възможности за финансиране на ЕС. <p>Курс С 1.6 Рационално използване на енергия в сгради Целите на курса са: Да предостави на участниците достъп до добрите практики в Европа в България, както и да се приложат на практика</p>
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Да предостави на участниците информация за наличните технологии и добри практики за РИЕ; • Да могат участниците да разработват планове за РИЕ за отопление на обществени и частни сгради. <p>Съдържанието на курса е:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обновяване на сгради; • Технологии; • Ползи; • Икономии; • Различни технологии за изолация на сгради; • Саниране; • Възможности за финансиране; • Възможности за финансиране на ЕС. <p>Курс С 1.7 Общинска програма за енергийна ефективност Целите на курса са: Да предостави на участниците достъп до добрите практики в Европа в България, както и да се приложат на практика</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да предостави на участниците информация за наличните технологии и добри практики за енергийна ефективност; • Да могат участниците да разработят Общинска програма за енергийна ефективност. <p>Съдържанието на курса е:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изисквания към Общинската програма за енергийна ефективност; • Законодателна основа; • Елементи на Общинската програма за енергийна ефективност; • Мерки и практики за енергийна ефективност в жилищата; • Потенциално пестене на енергия в жилищния сектор чрез инсталирането на енергоспестяващи продукти, подобрения в сградите и обучение на заинтересованите страни; • Насърчаване, рекламиране, повишаване на осъзнаването и инсталиране на енергоспестяващи продукти като ЕНЕРГИЙНА ЗВЕЗДА; • Възможности за финансиране; • Възможности за финансиране на ЕС. <p>Курс С 1.8 Управление на водите Да предостави на участниците достъп до добрите практики в Европа в България, както и да се приложат на практика</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да предостави на участниците информация за
--	---

Център за екологично обучение, консултации и информация - Сливен
Фиш за обучителен курс

	<p>наличните технологии и добри практики за управление на водите;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да могат участниците да разработят Общинска програма за управление на водите и отпадъчните води. <p>Съдържанието на курса е:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изисквания към Общинската програма за управление на водите; • Законодателна основа; • Възможности за финансиране; • Възможности за финансиране на ЕС; • Оценяване на проектите за управление на водите като вечно жива инвестиция; • <i>Дискусия</i> върху планирането на водните ресурси (отпадъчни води/пречистване на водите/тръбопроводи); • Примери за общински програми за управление на водите. <p>Курс С 1.9 Географска информационна система /ГИС/ Да предостави на участниците достъп до добрите практики в Европа в България, както и да се приложат на практика</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да представи ГИС като инструмент за общинско планиране; • Да могат участниците да използват ГИС като инструмент за планиране. <p>Съдържанието на курса е:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Представяне на ГИС; • ГИС е комбинация от софтуеър, хардуеър, база данни, процедури и служители за създаването, архивирането, анализа и визуализацията на пространствено определена база данни; • Практическа работа с ГИС като инструмент за общинско планиране; • <i>Работа по групи и дискусия:</i> Как да се използва ГИС в общините и как да се направи тя наистина полезна; • Различни методи за прилагане на концепцията на пространствена база данни; • SWOT анализ на тези методи; • Организация и бизнес аспекти на ГИС; • Стратегии за въвеждане на ГИС в общините; • Географска информационна инфраструктура (ГИИ); • Кратко представяне на ГИИ; • Примери за ГИИ на местно, регионално, национално и глобално нива; • Стопанисване и необходими управленски способности; • Необходимост от административен капацитет.
--	--

Център за екологично обучение, консултации и информация - Сливен
Фиш за обучителен курс

Подход	Курсовете в тази програма са самостоятелни. Освен това всички курсове могат да бъдат посетени и без участниците да имат някакъв опит. Практическите занимания и подходът на активното участие ще са част от всички курсове.
Продължителност	Цялата програма се състои от 9 курса от два-три дни.
Периодичност	Курсовете се разработват и повтарят всяка година.
Ръководител на програмата	